

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se

**Remissvar gällande betänkandet Stärkt kompetens I vård och omsorg
Diarienummer: S2019/02078/FS**

Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan, ViS, är en branschorganisation för vuxenutbildare. Organisationen representerar offentliga och privata vuxenutbildare över hela Sverige. ViS har inbjudits att lämna synpunkter på betänkandet Stärkt kompetens I vård och omsorg (SOU 2019:20).

Vuxenutbildning i Samverkan, ViS, ser i huvudsak positivt på de förslag som framläggs I betänkandet. Förbundet ställer sig bakom förslaget som innebär att en skyddad yrkestitel införs för yrket undersköterska och ser positivt på förslaget om en tydlig kompetensbeskrivning kopplad till yrkestiteln. ViS ser mycket positivt på en nationellt sammanhållen utbildning för såväl gymnasieskola som kommunal vuxenutbildning. ViS anser att det gynnar och förenklar för både elever, arbetstagare och arbetsgivare och ViS anser att kvaliteten inom hälso- och sjukvård samt omsorg kommer att höjas.

ViS anser att det är av yttersta vikt att utbildningen blir enhetlig, håller en hög kvalitet, ger nödvändiga kompetenser för yrket och därmed säkerställer kunskaper och färdigheter i nivå med de nationella kompetenskraven för yrket. I sammanhanget vill ViS lyfta fram betydelsen av arbetsplatsförlagt lärande och förbundet ser APL som en viktig kvalitetsfaktor för utbildningen som förbereder för arbete inom hälso- och sjukvård samt omsorg.

För att den stärkta kompetensen ska leda till ökad kvalitet inom hälso- och sjukvård samt omsorg vill ViS markera vikten av att arbetsgivarna tar tillvara denna kompetens genom att anställa utbildade undersköterskor, ställa krav på rätt kompetens och fördela arbete och ansvar efter utbildningsnivå. Arbete och ansvar bör kopplas till en form av karriärtrappa inom hälso- och sjukvård samt omsorg.

Hur validering ska genomföras har inte legat inom utredningens uppdrag men ViS vill ändå påtala vikten av att såväl ansvar för validering som valideringsprocessen blir tydlig. Om en skyddad yrkestitel "undersköterska" införs kommer många medarbetare inom hälso- och sjukvård samt omsorg att inte uppfylla kraven för den skyddade yrkestiteln och därmed blir behovet av validering och möjlighet till kompletterande utbildning påtagligt. Det är

därmed av yttersta vikt att valideringen blir tydligt definierad, att det framgår vad som personen valideras mot, intyg eller betyg, vem som ansvarar för validering och vem som ska stå för kostnaden. Likaså måste ansvaret för att tillhandhålla och finansiera kompletterande utbildning vara tydligt.

I betänkandet påtalas vikten av en tillräcklig språklig nivå bland medarbetare inom hälso- och sjukvård samt omsorg och att det kan finnas behov av språktest i samband med rekrytering. Skulle något sådant aktualiseras menar ViS att det finns flera viktiga aspekter kopplad till en sådan process att ta hänsyn till. Det handlar dels om ansvar för genomförande och finansiering, dels om likvärdighet i genomförandet och hur efterfrågad språknivå ska definieras.

Vuxenutbildningen möter ett stort antal elever med kunskaper och betyg från en mängd olika utbildningsvarianter. Många har betyg från äldre utbildningar och kurser. Det finns även stor variation mellan kursval och omfattning i olika utbildningar. Under övergångsperioden kommer de som har äldre utbildningar ges möjlighet att ansöka om skyddad yrkestitel. ViS anser att det måste finnas en tydlighet gällande vilka typer av äldre utbildningar som kommer att kunna tillgodoräknas.

ViS vill lyfta frågan om hur man specifikt ska tillvarata kompetensen hos de undersköterskor som har läst en YH-utbildning. Hur relaterar deras kompetens till den skyddade yrkestiteln undersköterska? Skapas samtidigt en skyddad titel för de som har genomfört en YH-utbildning? Detta skulle kunna ses som ett led i arbetet med att förtydliga en karriärstrappa i förhållande till arbetsuppgifter och ansvar inom hälso- och sjukvård samt omsorg.

Enligt förslag i betänkandet ska Socialstyrelsen ansvara för utfärdande av bevis om rätt att använda den skyddade yrkestiteln undersköterska. ViS vill betona vikten av att Socialstyrelsen ges förutsättningar för att hantera ett stort antal ansökningar under kort tid. Långa handläggningstider riskerar annars att försämra utbildad personals möjlighet att anställas.

Kävlinge 2019-09-20

Jonas Jonsson
Ordförande
Vuxenutbildning i Samverkan

